

บทบาทของคณะกรรมการบริหารการเลือกตั้งในภาวะวิกฤติทางสังคมในปี 2556-2557
THE ADMINISTRATION OF THE ELECTORAL COMMISSION OF THAILAND IN A
POLITICAL CRISIS

สุกัลยา โชคบำรุง¹

เอกพร รักความสุข²

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาถึงบทบาทการทำหน้าที่จัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมไปถึงจนถึงประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ส่งผลต่อประชาชน เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยได้แก่ ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้ง ผู้นำและแกนนำทางการเมืองและสังคม ผู้ที่มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ นักกฎหมาย ผู้ที่ติดตามสถานการณ์การเกิดภาวะวิกฤติทางสังคม และประชาชนช่วง พ.ศ. 2556 – 2557 ผลการศึกษาพบว่าทางด้านบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งทุกฝ่ายจะมีการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบบัญญัติของกฎหมายการจัดการเลือกตั้ง ทางด้านปัญหาและอุปสรรคพบว่าการดำเนินงานในขณะนั้นมีปัญหาที่ส่งผลกระทบกับการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทั้งภายในและภายนอกองค์กร สุดท้ายทางด้านประสิทธิภาพการทำงานที่

ส่งผลกับประชาชนพบว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีการนำสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมาสร้างแนวทางการแก้ไขปัญหา มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการจัดการเลือกตั้ง และมีการปรับตัวขององค์กรเพื่อให้ทำหน้าที่จัดการเลือกตั้งได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ทางด้านการตัดสินใจทำงานภายใต้เหตุการณ์วิกฤติทางสังคมพบว่า เจ้าหน้าที่ทุกคนได้มีการปฏิบัติตามหน้าที่เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับแห่งรัฐธรรมนูญไทย มีความพยายามในการหาแนวทางเพื่อนำมาใช้เป็นข้อสรุปและเป็นทางออกในการแก้ปัญหาที่ดีให้กับทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายและฝ่ายยุติธรรม การมีการจัดให้มีการปฏิรูปทางการเมือง การทำความเข้าใจกับสถานการณ์ในการแก้ปัญหา การทำความเข้าใจร่วมกันกับทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นประชาชน สื่อมวลชน ฝ่ายการเมือง องค์กรทางการเมืองหรือองค์กรอิสระต่างๆ ส่วนแนวทางการแก้ไข ป้องกัน และผลักดันกระบวนการทำงานภายใต้ภาวะวิกฤติสังคม คณะกรรมการการเลือกตั้งควรเน้นการบริหารจัดการองค์กร และสื่อสารองค์กร โดยเน้นที่ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และหมั่นสื่อสารก็จะช่วยให้

^{1, 2} อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

องค์กรดำเนินไปอย่างเต็มประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : คณะกรรมการการเลือกตั้ง การเลือกตั้ง
ภาวะวิกฤติสังคม ภาวะวิกฤติการเมือง การบริหาร
จัดการเลือกตั้ง

Abstract

The purposes of this research were to study on the role of the election commission, problems and obstacles of the performance of the election commission, and the effectiveness of the election commission which affects the public. It is a qualitative research. The target audience for the research is the chairman of the election commission, election directors political leader, social leaders, participants in the event, Lawyers and people who closely monitor the situation of the social crisis from 2013 - 2014. The results showed that. The role of the board of directors was set at that time. All parties shall operate in accordance with the law of election administration. Problems and obstacles found that the current operation had problems affecting the operation of the election commission. Both inside and outside the organization. Finally, performance that affects the public. Found that the election commission. The situation is a solution to problems. New technology is

used in the election. And the organization's adaptability to full electoral functions.

Keywords : Election commission, Election, Social crisis, Political crisis, Management

บทนำ

จากสถานการณ์ความรุนแรงทางการเมืองของไทยที่ยืดเยื้อยาวนานผ่านเวลาหลายสิบปี ด้วยเหตุผลจุดเริ่มต้นจากความขัดแย้งทางอุดมการณ์ทางด้านกลุ่มอำนาจทั้งภาคการปกครอง การเมือง สังคม รวมไปถึงจนถึงการแบ่งแยกเป็นฝักฝ่ายของประชาชน จนส่งผลให้หลายครั้งที่กระบวนการเลือกตั้งตามกระบวนการประชาธิปไตยต้องถูกยกเลิกให้เป็นโฆษณา จนส่งผลให้ประเทศไทยต้องจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ ควบคุมและดำเนินการจัด หรือจัดให้มีการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม โดยหน่วยงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะมีอำนาจในการบริหารจัดการการเลือกตั้งใน 3 ด้านสำคัญคือ ด้านการบริหารเกี่ยวกับการควบคุมและดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งในทุกระดับของประเทศ ด้านตุลาการเกี่ยวกับการตรวจสอบ สอบสวน และวินัยข้าราชการ เพิกถอนสิทธิการเลือกตั้งหากทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง และด้านนิติบัญญัติ แต่ในความเป็นจริงแล้วในทุกครั้งที่มีการจัดการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมักถูกมองว่าปฏิบัติงานไม่เป็นธรรม รวมถึงใช้อำนาจทั้งสามด้านอย่างไม่เต็มประสิทธิภาพและยังไม่ถูกต้องตามแนวทางอำนาจที่ได้รับ

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาบทบาทการทำหน้าที่จัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- 2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และการปรับตัวของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- 3) เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ส่งผลต่อประชาชน

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยได้แก่ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้ง ผู้นำและแกนนำทางการเมืองและสังคม ผู้ที่มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ นักกฎหมาย ผู้ที่ติดตามสถานการณ์การเกิดภาวะวิกฤติทางสังคม และประชาชนช่วง พ.ศ. 2556 – 2557 ใช้กระบวนการศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเพื่อหาความน่าเชื่อถือ (Credibility) ของการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เป็นวิธีการทางเลือกของเกณฑ์พิจารณาปกติ เช่น ความเที่ยงตรง (Reliability) และความถูกต้อง (Validity) เป็นกระบวนการที่ถูกนำมาใช้ในทางสังคมศาสตร์ด้วย การรวบรวมวิธีการใช้ผู้สังเกต (Observer) ทฤษฎี (Theory) วิธีการ (Methods) และข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical Material) ที่หลากหลายและเข้าซ้อนกัน ทำให้การวิจัยเชิงคุณภาพมีความยืดหยุ่นสูง ด้วยการดำเนินการ 2 วิธี คือ การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) และการ

ตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation)

ทางด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้แนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ตามแนวคิดของ Robert K.Yin (เอกพร รักความสุข, 2559) ที่มีลักษณะการวิเคราะห์ข้อมูล 5 ขั้นตอน (Five-phased cycle) คือการรวบรวมข้อมูล (Compiling Database) เป็นการพิจารณาข้อมูลที่มาจากการแหล่งต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลมา การแยกแยะข้อมูล (Disassembling Data) เป็นการจัดข้อมูลออกเป็นหน่วยย่อย ๆ นำมาเข้ารหัส แยกแยะความแตกต่างของข้อมูลที่ใส่รหัส การนำข้อมูลกลับมารวบรวม (Reassembling Data) เป็นการพิจารณาข้อมูลที่ให้รหัสแล้วต้องมีความสอดคล้องต้องกัน โดยจัดเรียงลำดับของเรื่องและประเด็นหลัก (Theme) ที่กำหนดไว้ การแปลความหมาย (Interpreting) เป็นการนำข้อมูลกลับมาประมวลตามขั้นตอนที่ 3 มาเขียนเล่าเรื่องเป็นการร่างข้อความ โดยคำนึงถึงการพิจารณาข้อมูลในลักษณะไปกลับระหว่างการแยกแยะข้อมูลกับการนำข้อมูลกลับมาประมวล ความแตกต่างของข้อมูล จัดลำดับเรื่องที่ต้องการแปลความหมาย และการสรุป (Concluding) เป็นการฉายภาพการแปลความหมายของข้อมูลที่ผ่านการแยกแยะข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลกลับมาประมวลเพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่ศึกษา

ผลที่ได้จากการวิจัย

สำหรับงานวิจัยเรื่องบทบาทของคณะกรรมการบริหารการเลือกตั้งในภาวะวิกฤติทางสังคม ในปี 2556 – 2557 ได้มีข้อค้นพบที่ตอบคำถามและ

วัตถุประสงค์ทางการวิจัย ดังต่อไปนี้ 1) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) หน่วยงานรัฐรูปแบบอิสระ มีหน้าที่ในการควบคุม กำกับ ดูแล ออกแบบการเลือกตั้งให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งที่กำหนดไว้ รวมถึงกำกับ ดูแล สั่งการข้าราชการและร่วมมือกับหน่วยงานราชการและเอกชนอื่น ๆ ในการจัดการเลือกตั้งให้เรียบร้อยสมบูรณ์ 2) ด้านความเป็นมา บทบาทการทำหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง 3) ด้านบทบาท ความเป็นมา ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง พบว่าผู้ที่ถูกคัดสรร หรือจะมาทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการ จนถึงระดับเจ้าหน้าที่นั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ และทักษะทางด้านการปฏิบัติงานด้านการเลือกตั้ง รวมถึงเป็นผู้ที่มีประวัติที่ดี ไม่เอนเอียงไปกับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ที่สำคัญคือจะต้องเป็นผู้ที่มีจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพที่สูง 4) ด้านการตัดสินใจทำงานภายใต้เหตุการณ์วิกฤติทางการเมืองนั้นถือเป็นภาวะการทำงานที่จะต้องแก้ไขสถานการณ์ทุกด้านให้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นปกติ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบพบว่า แม้ว่าจะเกิดเหตุการณ์ภาวะวิกฤติทางการเมืองเช่นการปิดล้อมสถานที่เลือกตั้ง หรือการขัดขวางไม่ให้เข้าไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง แต่ทั้งเจ้าหน้าที่และผู้บริหารระดับสูงของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ก็พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของการจัดการเลือกตั้งที่ได้บัญญัติไว้ตามรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัด 5) ด้านความเข้มแข็งขององค์กร ถึงแม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะโดนกระแสวิพากษ์วิจารณ์หรือโดนโจมตีเกี่ยวกับการทำงานหลายครั้ง

ว่าเป็นหน่วยงานที่ยังขาดความพร้อมในเรื่องของการบริหารจัดการและการปฏิบัติตามหน้าที่ภายใต้ภาวะวิกฤติ รวมถึงยังถูกมองว่าเป็นเครื่องมือทางการเมืองของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่จากการสัมภาษณ์พบว่ากลุ่มเป้าหมายที่ตอบสนองสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ยังมองว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งยังสามารถเป็นที่พึ่งให้กับประชาชนส่วนใหญ่ได้ 6) ด้านการวิเคราะห์องค์กร ด้านการปฏิบัติงานภายใต้สถานการณ์วิกฤติของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ถึงแม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีจุดแข็งทางด้านของชื่อเสียงของสำนักงาน ความพร้อมและความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่ทุกระดับชั้น และถูกมองว่าเป็นหน่วยงานที่มีความเป็นเอกเทศในการดำเนินงาน และมีอิสระทางด้านการตัดสินใจโดยไม่ต้องรับแรงกดดันจากหน่วยงานอื่น มีโอกาสหรือช่องทางในการปรับเปลี่ยนแปลง ได้โดยไม่ต้องรอคำสั่งจากหน่วยงานใด และถูกมองว่าเป็นองค์กรที่มีความพร้อมทางด้านการปฏิบัติงานที่สูงมากหน่วยงานหนึ่ง แต่จากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ค้นพบคำตอบว่าในการดำเนินงานภายใต้สถานการณ์ภาวะวิกฤตินั้น ยังพบปัญหาทั้งภายในและภายนอกอีกหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็น 1) ปัญหาภายในของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่พบในเรื่องของการจัดเตรียมพื้นที่ เคลื่อนย้ายอุปกรณ์ในการเลือกตั้งเช่นหีบบัตร การเปิดหน่วยเลือกตั้งในพื้นที่ ๆ ถูกปิดล้อม หรือจัดหากรรมการประจำหน่วยที่มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านการจัดการเลือกตั้งให้เข้าทำหน้าที่ประจำหน่วยเป็นเรื่องยากเนื่องจากเป็นภาวะที่มีความเสี่ยงทั้งต่อทรัพย์สิน และชีวิตสูง

2) ปัญหาภายนอกของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่พบในเรื่องของการไม่ให้ความร่วมมือจากภาคเอกชน เช่นการขอสนับสนุนพื้นที่ในการเปิดเป็นหน่วยเลือกตั้ง ผลกระทบจากสถานการณ์ที่จะต้องรับแรงกดดันรอบทิศทาง และจากทุกภาคส่วน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดผลเชิงลบทั้งต่อภาพลักษณ์สำนักงาน คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ และยังส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งอีกด้วย 3) วิถีทางสังคมที่ส่งผลกับการบริหารจัดการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

จากการศึกษา สืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิถีทางสังคมที่มีผลเชื่อมโยงกับการบริหารจัดการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พบว่ามีวิถีทางการเมืองที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ 1) วิถีทางสถานการณ์ เช่นการขัดขวางการเปิด หรือจัดตั้งหน่วยรับสมัคร การบุกรุกทำลายทรัพย์สินทางราชการ การปิดล้อมหน่วยเลือกตั้ง นอกจากนี้ยังมีในเรื่องของวิถีทางด้านความกดดันในการทำงานทั้งจากภายในและภายนอกหน่วยงาน 2) วิถีทางด้านการเมือง ที่ได้รับผลกระทบจากปมขัดแย้งของ พรบ. นิรโทษกรรม และทุจริตการจำหน่ายจวนทำให้เกิดการแบ่งแยกทั้งเจ้าหน้าที่ บุคลากร ภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนที่มีความคิดเห็นต่างกัน ออกเป็นสองฝั่งใหญ่ เช่นวิถีแรงกดดันจากทางฝ่ายค้านหรือพรรคประชาธิปไตยที่ไม่เห็นด้วย รวมถึงคัดค้านการจัดการเลือกตั้งและไม่ส่งผู้สมัครลงสมัครรับเลือกตั้ง ฝ่ายรัฐบาลที่พยายามชี้ให้เห็นถึงความถูกต้อง และไม่ดำเนินการแก้ไขกฎหมาย และ

กลุ่มประชาชนที่มองว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการอวยประโยชน์ให้กับพวกพ้องมากกว่าที่จะทำเพื่อประเทศชาติส่วนรวม 3) วิถีทางด้านเศรษฐกิจพบว่าปมปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นส่งผลกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม การลงทุนเพิ่มทางเศรษฐกิจจากนักลงทุนไทยและต่างประเทศที่น้อยลง การจับจ่ายใช้สอยในภาคธุรกิจที่มีความซบเซา ค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลงจนส่งผลกับการเติบโตทางเศรษฐกิจที่อ่อนกำลัง สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอย่างมาก เนื่องจากถือเป็นแรงกดดันสำคัญ และเป็นกุญแจสำคัญที่มีผลจากการตัดสินใจโดยตรงของทางสำนักงาน 4) วิถีทางด้านความแตกแยกของคนในชาติ ที่ต่างฝ่ายต่างมีแนวคิด แนวทาง และเหตุผลที่ใช้สนับสนุนแนวคิดของตนเอง 5) วิถีทางด้านสังคม ที่ส่งผลให้คนในชาติแตกแยกกัน ออกเป็นสองฝ่ายอย่างชัดเจน ทำให้เกิดความขัดแย้งตั้งแต่ระดับบุคคล สังคม เศรษฐกิจจนเกิดความเสียหายรุนแรงทั้งต่อชีวิต ทรัพย์สิน ทั้งแบบส่วนตัว ส่วนรวมอย่างประเทศชาติ ทั้งนี้เหตุผลที่ผู้วิจัยได้เลือกทำการศึกษาทั้ง 5 ประเด็นนี้ เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ส่งผลทั้งต่อประเทศชาติโดยรวม และส่งผลกับการทำงานของคณะกรรมการเลือกตั้งมากที่สุด

สรุปและอภิปรายผล

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เป็นหน่วยงานรัฐที่ถือได้ว่ามีอิสระในการดำเนินงานที่สูงกว่าหน่วยงานภาคหน่วยงานอื่น รวมถึงเป็นองค์กรที่มีอิสระทางด้านการบริหารจัดการที่ค่อนข้างมีความยืดหยุ่น มีความทันสมัย ซึ่ง

เป็นองค์กรที่จะต้องมียุทธศาสตร์ของการบริหารจัดการ ทั้ง 5 ด้าน (Fayol 1961, Tongchai Santiwong, 2540 : 40) ได้แก่ทางด้านการวางแผน การจัดการ องค์กร การบังคับบัญชาสั่งการ การประสานงาน และการควบคุมการดำเนินงาน ส่วนทางด้าน แนวทางทางในการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐแนว ใหม่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น สามารถใช้แนวความคิดของ (Boston, 2010) ที่ กล่าวว่าการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ควรเน้น การบริหารงานมีลักษณะเป็นสากล ปรับเปลี่ยนจาก การให้น้ำหนักความสำคัญที่เดิมมุ่งเน้นให้ ความสำคัญต่อการควบคุมปัจจัยนำเข้า หรือ ทรัพยากรและกฎระเบียบต่าง ๆ มาเป็นการควบคุม ในเรื่องของผลผลิตและผลลัพธ์ ควบคุมในเรื่องของ ผลผลิตและผลลัพธ์ ให้มีความสำคัญต่อเรื่องของการ ใช้ความสามารถหรือทักษะการบริหาร ให้ ความสำคัญต่อการมอบอำนาจการควบคุมของ หน่วยงานกลาง เน้นปรับเปลี่ยนโครงสร้างหน่วยงาน ราชการใหม่เน้นการแปรรูปกิจการของรัฐให้เป็น เอกชน (Privatization) และให้มีการจ้างเหมา บุคคลภายนอก (Outsourcing) ประยุกต์ใช้วิธีการ จัดจ้างและการแข่งขันประมูลงาน ปรับเปลี่ยน รูปแบบสัญญาจ้างบุคลากรของภาครัฐให้มีลักษณะ เป็นระยะสั้น กำหนดเงื่อนไขข้อตกลงที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ เลียนแบบวิธีการบริหารจัดการของ ภาคธุรกิจเอกชน มีการสร้างแรงจูงใจและให้รางวัล ตอบแทนในรูปของตัวเงิน (Monetary Incentives) มากขึ้น สร้างระเบียบวินัยและความประหยัดในการ ใช้จ่ายเงินงบประมาณ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ถือได้ว่าเป็นลักษณะเด่นของสำนักงาน กกต. จนทำให้กลายเป็น

เป็นองค์กรภาครัฐ ที่มีการปรับตัวยืดหยุ่นมากที่สุด องค์กรหนึ่ง นอกจากนี้ยังถือได้ว่าสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่มี ความเป็นธรรมาภิบาลสูง ดังจะเห็นได้จากการ ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน (เอกสาร เผยแพร่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง) ที่ กล่าวถึงเจตจำนงในการบริหารงานและนำหน่วยงาน ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อเจ้าหน้าที่ภายใน หน่วยงานและสาธารณชนภายนอกหน่วยงาน

ส่วนทางด้านการตัดสินใจทำงานภายใต้ เหตุการณ์วิกฤติทางสังคมนั้น จะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ ทุกคนได้มีการปฏิบัติตามหน้าที่เพื่อให้การเลือกตั้ง เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับแห่งรัฐธรรมนูญไทย ถึงแม้ว่าการดำเนินงานนั้นจะต้องพบกับอุปสรรค และการขัดขวางจากกลุ่มคนที่มีความเห็นต่างทาง การเมือง แต่จากการสัมภาษณ์กลับพบว่าทาง สำนักงานได้มีความพยายามในการหาแนวทางเพื่อ นำมาใช้เป็นข้อสรุปและเป็นทางออกในการ แก้ปัญหาที่ดีให้กับทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติตาม กฎหมายและฝ่ายยุติธรรม การมีการจัดให้มีการ ปฏิรูปทางการเมือง การทำความเข้าใจกับ สถานการณ์ในการแก้ปัญหา การทำความเข้าใจ ร่วมกันกับทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นประชาชน สื่อมวลชน ฝ่ายการเมือง องค์กรทางการเมืองหรือองค์กรอิสระ ต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยด้านความทางด้าน ความเข้มแข็งขององค์กร ที่ถึงแม้ว่าทางสำนักงานจะ ถูกมองว่าเป็นหน่วยงานที่ยังไม่มีความเข้มแข็งและมี จุดบกพร่องด้านการบริหารจัดการและปฏิบัติตาม หน้าที่ นอกจากนี้จากวิกฤตการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้น ยังส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มี

การปรับปรุงโครงสร้างการทำงานให้สอดคล้องกับการรับมือสถานการณ์ไม่ว่าจะเป็นการปรับโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและให้ความรู้ การเสริมสร้างพรรคการเมือง การพัฒนาระบบและกระบวนการสืบสวนสอบสวนการดำเนินคดีเลือกตั้ง รวมถึงการแก้ไขกฎหมายสำคัญเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การเกิดนวัตกรรมใหม่มาแก้ปัญหาการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการบริหารจัดการภาวะวิกฤติ (Charles Baubion : 2013) ที่เสนอว่าแนวทางการแก้ปัญหาวิกฤติทางการเมืองว่าองค์กรจะต้องมีการวางแผนเป็น 3 ระยะ ได้แก่ก่อนการเกิดภาวะวิกฤติต้องมีการเตรียมองค์กร การจัดการความรู้ พัฒนาขีดความสามารถ เพื่อสร้างแนวทางในการทำงานที่มีประสิทธิผล และการรับมือกับเหตุการณ์ได้อย่างทันท่วงทีเมื่อเกิดภาวะวิกฤติ ระยะที่สองจะต้องหมั่นตรวจสอบทบทวนแผนงาน และเตรียมรับมือกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด ระยะที่สาม ฝึกในเรื่องทักษะการตอบสนอง การควบคุม และความสามารถในการแก้ไขปัญหาในกรณีที่เกิดภาวะวิกฤติ

ส่วนจากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และผลที่ได้รับจากการวิจัยพบว่าชื่อเสียง ความพร้อมความเป็นมืออาชีพ ความเป็นเอกเทศในการทำงานทั้งขององค์กรและหน่วยงาน ถือเป็นจุดแข็งและโอกาสของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ผู้ตอบคำถามส่วนใหญ่เห็นตรงกัน ส่วนทางด้านจุดอ่อน และอุปสรรคในการดำเนินงานภายใต้ภาวะวิกฤติสังคมนั้นพบว่า กกต. ยังมีจุดอ่อนทางด้านภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นขององค์กรที่ถูกมองว่า

เป็นเครื่องมือทางการเมืองให้กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และความอ่อนแอด้านการตัดสินใจดำเนินงานที่หลายฝ่ายยังคงมองว่าไม่เข้มแข็ง และไม่เต็มประสิทธิภาพอย่างที่เราควรจะเป็น และสำหรับทางด้านอุปสรรคในการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในช่วงภาวะวิกฤติของสังคมที่พบว่ามีปัญหาทางด้านการจัดเตรียมคน ที่ตั้ง อุปกรณ์สิ่งของ ปัญหา เคลื่อนย้าย และการไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชนนั้น ผู้วิจัยพบว่าหากองค์กรต้องการเพิ่มความน่าเชื่อถือด้วยการเร่งพัฒนาศักยภาพ การสื่อสารขององค์กร (พจน์ ใจชาญสุขกิจ, 2560) ทั้งภายนอกและภายใน มีการคำนึงถึงภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาของสาธารณชน การสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์กับลูกค้า การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงวิธีการ รูปแบบสื่อที่ใช้ และงบประมาณ สื่อสารภาพลักษณ์ขององค์กรด้วยการเผยแพร่ข้อมูลอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเน้นรูปแบบการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐสมัยใหม่ จะช่วยให้ภาพลักษณ์ที่เสีย และการบริหารจัดการองค์กรที่เป็นภาพลบดีขึ้นได้

ทางด้านวิกฤติของสังคมที่ส่งผลกระทบกับการบริหารจัดการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้วิจัยได้ทำการเลือกศึกษาทั้งหมด 5 วิกฤติที่ส่งผลกระทบโดยตรงกับการทำงานของ กกต. ได้แก่วิกฤติสถานการณ์ และความมั่นคง วิกฤติทางการเมือง วิกฤติทางด้านเศรษฐกิจ วิกฤติทางด้านสังคม และวิกฤติทางด้านความแตกแยกของคนในชาติ โดยวิกฤติเหล่านี้ถือเป็นวิกฤติสำคัญและส่งผลกระทบกับการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นอย่างมาก ส่วนแนวทางการแก้ไข

ป้องกัน และผลักดันกระบวนการทำงานภายใต้ภาวะ	จัดการองค์กร และสื่อสารองค์กรโดยเน้นที่ความ
วิกฤติสังคมให้ยังสามารถดำเนินไปได้ตามปกติใน	โปร่งใส ตรวจสอบได้ และหมั่นสื่อสารก็จะช่วยให้
ฐานะที่ กกต.เป็นหน่วยงานอิสระควรเน้นการบริหาร	องค์กรดำเนินไปอย่างเต็มประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- ธงชัย สันติวงษ์. (2540). *พฤติกรรมผู้บริโภคทางการตลาด*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- พจน์ ใจชาญสุขกิจ. (2560). *สื่อสารการตลาดในยุคเปลี่ยนผ่าน*. กรุงเทพมหานคร: ฐานบุ๊คส์.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2559). *บทบาทหน้าที่ของ กกต.* กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- เอกพร รักความสุข. (2559). *การวิจัยเชิงคุณภาพ: หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- Boston, Jonathan et al. (2010). *Public Management: The New Zealand Model*. Oxford University. Press UK.
- Charles Baubion. (2013). *OECD Risk Management : Strategic Crisis Management*. Organization For Economic Co-operation and Development.